

Setena partida

a ¶ *Todos los daños e menoscabos.* Adde. d. l. fi. titu. 17. 3. parti. & ibi dicta. & nota, qd licet vbi coniectura facit pro denunciante, vt excusetur à poena calumnia: nō tamen tunc excusabitur ab expēsis: secundū Abb. cōsi. 78. incipit viso toto p̄cessu. 1. vo. tradit Georgi^o. Natā in cle. sepe §. que oīa. co. 6. de verb. sig. & Hypp. Marfi. in p̄ctica. §. supest. col. 2.

b ¶ *Por su jura.*

Nimirū si contra talem doctum iuret in litē, facit. l. si quando. C. vnde vi. l. in actionibus. §. si na. ff. de in litem iuran. l. 6. ti. 16. j. ea. part.

¶ *Lex. 7. l.*

20 Accusare nemo potest alium per procuratorem: tutor tamen ob iniuriam pupilli aut suorum sanguineorum, pro quibus si est maior potest accusare, accusat nomine pupilli nec punitur, si non probet nisi cum malitiose accusare probeatur. h. d.

c ¶ *No por personero.* Concor. cum. l. pe. §. ad erimen. ff. de publi. iudi. & cū. l. feruum quoq; §. publice. ff. de p̄cura. & l. 2. ti. 5. 3. part. vbi vide quæ dixi.

d ¶ *Guardador de huerfanos.* Concor. cum. l. 2. C. qui accu. non pos. l. pol. la. & l. tutorem. ff. de his quib⁹ vt indig. & idē dic in syndico vniuersi tatis, vt in l. tam collatores. C. de remili. lib. 12. Gandin^o in suo tracta. sub rub. qui possunt accusare, & sub tit. de homicidiariis ver. itē pone quæstionē: & sub ti. q. accu. pos. §. sed pone q. vniuersitas Speculator tit. de accusatore in fine. Ang. & Bal. in. d. l. 2. vbi & Albe. per Bart. in extrauaganti. ad reprimendū. in glb. super parte legitimē p̄ Io. de Plat. in. d. l. tā collatores. ver. vt autē Bald. in. l. reos. col. 7. C. de accusa. §. quid dicemus in syndico. & ibidem §. quæro. an in criminali, dicit q. requirit speciale mandatū, quia ista iudicia criminalia sunt valde poenalia: & in istis poenalibus, requiritur speciale mandatū. l. 3. §. si procurator. ff. quod quisque iur. vbi vi. eius additio. & an eo casu quo accusat vel accusatur vniuersitas possit aduersarius vniuersitatis constituere procuratorem vi. per Lucam de Pēna. in. d. l. tam collatores q. non. syndicus tamen collegij fabrorū, vel cerdonum, non poterit nomine collegij accusare: quia non gerit publicum officium: & nō representat rem publicam, secundum Bal. in. d. l. 2. pater tamē nō admittet accusans, vt legitimus administrator nomine filij, quia in publicis iudiciis pater non est legitim^o administrator. l. inter liberas. §. filius familias. & ibi gl. notab. ff. de adult. Ang. in. d. l. 2. col. 2. & in. d. §. filius fa. vbi & vide quid si filius familias agat in publico crimine, an debeat habere consentum patris, & adde in hoc de patre Bald. in. d. l. 2. colum. pen. ver. quid in patre. Sed pone q. tutor vel curator pupilli, vel adulti, est in longinqua prouincia, qui non venit, seu nō potest commode venire in prouinciam longinquam ad accusandū tutorio, vel curatorio nomine, an poterit tunc autoritate iudicis ordinari procurator: qui hoc faciat? & vñ q. sic. per text. & ibi Bal. in. 3. notab. in. l. cum & minores. C. si aduer. rem iud. vbi Bal. notat q. idē operatur procurator legitimē ordinatus, q. tutor & curator, & p̄ hoc subdit Bal. q. sicut tutor, & curator possunt autoritatē prestare minori in iudicio: ita procurator minoris legitimē ordinat^o, & ex hoc dicto infert Hyppolitus Marsiliensis. in. l. de minore. in prin. ff. de qō. co. 8. ver. & teneas semper menti: q. si nō fuit datus tutor minori in criminali, in casu quo requiritur, q. sibi detur: tamen valet processus: si ipsi

minori datus fuit seu constitutus legitimē procurator.

e ¶ *En nombre de aquel que ouiesse en guarda.* Vides hic expressum, q. tutor potest accusare tutorio nomine pupilli, & sic approbat opi. Ricar. Imo. Bar. Ang. & Saly. in. d. l. polla. & per Bar. in. l. 2. §. pupillis. ff. de accu. & reprobatur opi. glo. in. d. l. 2. & in. d. l. polla. dicentis, q. debet tutor vel

auuela del huerfano, o por alguno de los parientes por quie el podria acusar si fuese de edad. E como qer q el guardador non pudiesse prouar s aql yerro sobre q lo acusasse, nō cae por ende en pena: fueras ende si prouassen cōtra el que se mouiera maliciosamente a fazer la acusaciō.

¶ *Ley. VII. Contra quie puede ser fecha acusacion.*

Acusado puede ser todo ome miētra biuiere de los yerro, q ouiesse fechos: mas despues que fuesse muerto^h non podria ser fecha acusaciō del porq la muerte desfaze tā biē a los yerro, como a los fazedores dellos^k, como quier q la fama finque. Pero en pleyto de trayciō^l q ome ouiesse fecho cōtra la persona del Rey, o cōtra la pro comunal de la tierra, o por razō de heregia^m biē puede ser acusado despues de su muerte. Esso mismo seria si alguno ouiesse seydo oficial del Rey, de aqillos que han a despendar alguna cosa por el, o si fuesen de aqillos que han de coger e recabdar sus ren

tionis, si enim nullā probationem induxisset: nō excusaret: q. in certis non est locus coniecturis. l. continuus. §. cū ita. ff. de ver. obli. Bald. in. d. l. 2. co. fin. & satis probatur hic, cum dicit (no puidere prouar) requiritur ergo, quod ex parte sua inducat probationes: quæ tamen si nō sint sufficientes, excusatur à p̄sumpta calumnia, & adde quod habetur in. l. 1. §. 2. ff. ad Turpill.

¶ *Lex. 7.*

20 Quilibet potest accusari si viuit: post mortem verō minimē nisi ob proditionem contra regem, aut bonum cōmune patriæ: aut si miles stipendiatus ad inimicos se cōtulit: vel est eis contra regē auxiliatus, vel regnum: vel propter hæresim, vel si regis officialis ex administrationem aliqua bona subtraxit. h. d.

h ¶ *Despues que fuesse muerto.* Concor. cum. l. defuncto. ff. de publi. iud. & l. ex iudiciorum. ff. de accus. & C. si reus vel accusator mor. fu. l. 1.

i ¶ *Acusacion.* Siue accusetur de crimine publico, vel priuato: vt voluit gl. & Ang. in. d. l. ex iudiciorū Io. de Imo. in. d. l. defuncto. ad fin.

k ¶ *A los fazedores dellos.* Errat ergo iudices maleficiorū, q. in defuncto faciunt executionem poenæ capitalis: vt hic, & in. d. l. defuncto. vbi Ang. q. mortuus delinquens non debet suspendi: vel decapitari: & q. si iudices in contrarium faciant, tenebunt in syndicatu, tanquā iniuriam inferentes cadaueri. l. 1. §. quotiens. ff. de iniur. dicit tamē ibi Io. de Imo. q. contrarium de facto, quandoq; seruatur in famosis latronibus: vide ibi per eum & per Ang. & Ias. in. l. 2. C. qui testa. fa. pos. & per Ang. in. l. vnica. C. ne ex del. defunctorum.

l ¶ *De traycion.* Concor. cum. l. ex iudiciorū. ff. eo. & l. fin. ff. ad. l. iul. maieftatis. & §. 2. instit. de pub. iud. & erit tunc offerendus libell^o hæredi volēti pur gare, & defendere memoriam defuncti: secundū Alb. in. d. l. fi. & quo tempore expiret potestas accusandi memoriā defuncti: vide per gl. in. l. Manicheos. C. de hæret. & per Ang. Aret. in tracta. maleficiorum in parte (che ay tradito la patria) col. 4.

m ¶ *Heregia.* Adde. l. Manicheos. C. de hæreti. & l. 2. & l. apostatarum. C. de aposta. & dicit Alberi. in. d. l. 2. q. etiam centenaria p̄scriptio non impedit cognitionem, & pronuntiationem super crimine hæresis: contra defunctum: allegat. c. fi. 24. q. 2. & alia, quæ videbis ibi per eum: & vide quæ habentur in. c. 1. de p̄script. lib. 6.

curator accusare nomine proprio, & nō nomine minoris: quam approbat Gandin^o in suo tracta. c. 2. ver. itē accusare prohibentur & Iac. Butri. Bald. & Pau. de ca. i. d. l. polla. & ista dicit tutiorē formam Albericus. in. d. l. 2. s. vt concipiat tutor accusationē nomine proprio ad utilitatem pupilli: sed vtraq; forma erit bona: vt hic vides.

¶ *Por quien el podria acusar.* vt. §. eo. l. 2.

g ¶ *No pudiesse prouar.* Excusatur enim ratione officij à p̄sumpta calumnia, quia nō probauit: vt hic, & in. d. l. 2. non tamē excusatur ab onere proba-

tionis, si enim nullā probationem induxisset: nō excusaret: q. in certis non est locus coniecturis. l. continuus. §. cū ita. ff. de ver. obli. Bald. in. d. l. 2. co. fin. & satis probatur hic, cum dicit (no puidere prouar) requiritur ergo, quod ex parte sua inducat probationes: quæ tamen si nō sint sufficientes, excusatur à p̄sumpta calumnia, & adde quod habetur in. l. 1. §. 2. ff. ad Turpill.

20 Quilibet potest accusari si viuit: post mortem verō minimē nisi ob proditionem contra regem, aut bonum cōmune patriæ: aut si miles stipendiatus ad inimicos se cōtulit: vel est eis contra regē auxiliatus, vel regnum: vel propter hæresim, vel si regis officialis ex administrationem aliqua bona subtraxit. h. d.

h ¶ *Despues que fuesse muerto.* Concor. cum. l. defuncto. ff. de publi. iud. & l. ex iudiciorum. ff. de accus. & C. si reus vel accusator mor. fu. l. 1.

i ¶ *Acusacion.* Siue accusetur de crimine publico, vel priuato: vt voluit gl. & Ang. in. d. l. ex iudiciorū Io. de Imo. in. d. l. defuncto. ad fin.

k ¶ *A los fazedores dellos.* Errat ergo iudices maleficiorū, q. in defuncto faciunt executionem poenæ capitalis: vt hic, & in. d. l. defuncto. vbi Ang. q. mortuus delinquens non debet suspendi: vel decapitari: & q. si iudices in contrarium faciant, tenebunt in syndicatu, tanquā iniuriam inferentes cadaueri. l. 1. §. quotiens. ff. de iniur. dicit tamē ibi Io. de Imo. q. contrarium de facto, quandoq; seruatur in famosis latronibus: vide ibi per eum & per Ang. & Ias. in. l. 2. C. qui testa. fa. pos. & per Ang. in. l. vnica. C. ne ex del. defunctorum.

l ¶ *De traycion.* Concor. cum. l. ex iudiciorū. ff. eo. & l. fin. ff. ad. l. iul. maieftatis. & §. 2. instit. de pub. iud. & erit tunc offerendus libell^o hæredi volēti pur gare, & defendere memoriam defuncti: secundū Alb. in. d. l. fi. & quo tempore expiret potestas accusandi memoriā defuncti: vide per gl. in. l. Manicheos. C. de hæret. & per Ang. Aret. in tracta. maleficiorum in parte (che ay tradito la patria) col. 4.

m ¶ *Heregia.* Adde. l. Manicheos. C. de hæreti. & l. 2. & l. apostatarum. C. de aposta. & dicit Alberi. in. d. l. 2. q. etiam centenaria p̄scriptio non impedit cognitionem, & pronuntiationem super crimine hæresis: contra defunctum: allegat. c. fi. 24. q. 2. & alia, quæ videbis ibi per eum: & vide quæ habentur in. c. 1. de p̄script. lib. 6.